

İÇİNDEKİLER

ÖZET	7
TEŞEKKÜR	9
İÇİNDEKİLER	11
KISALTMALAR LİSTESİ.....	17
GİRİŞ.....	19

BİRİNCİ BÖLÜM

SİBER UZAY, İNTERNET VE SOSYAL MEDYA

A. Siber Uzay	21
B. İnternet	22
1. Tanım.....	24
2. Tarihçe	25
3. İnternetin İşleyişi.....	26
a. İnternet Protokolü ve İnternet Kontrol Protokolü (TCP/IP)	27
b. World Wide Web (www)	28
c. Sunucu	28
d. Web Tarayıcısı (Web Browser).....	28
e. Uniform Resource Locator - URL.....	29
f. Hyper Text Protocol – http.....	29
g. Hiper Metin İşaretleme Dili (Hypertext Markup Language–HTML)	29
h. Intranet- Ekstranet	30
4. İnternetin Başlıca Araçları.....	30
a. Forumlar	30
b. Dosya Aktarma Protokolü (File Transfer Protocol, FTP).....	31
c. E-posta.....	31
d. Sosyal Medya Platformları	32
e. Web Siteleri	32
f. Arama Motorları (Search Engine).....	32
5. İnternetin Yönetimi.....	33

6.	İnternetin Yasal Düzenlemesi	33
7.	İnternetin Aktörleri	35
a.	İnternet Servis Sağlayıcıları.....	36
b.	Erişim Sağlayıcılar	37
c.	Yer Sağlayıcılar (web host provider, hosting providers).....	39
d.	İçerik Sağlayıcılar	41
e.	Sunucu	42
C.	Sosyal Medya	42
1.	Tanım.....	42
2.	Tarihçe	44
3.	Sosyal Medyanın Temel Özellikleri.....	45
4.	Sosyal Medyanın Başlıca Araçları.....	47
a.	Bloglar.....	48
b.	Micro Bloglar	48
c.	Forumlar	49
d.	Wiki'ler	49
e.	Sosyal Etiketleme/İşaretleme Siteleri	49
f.	Medya Paylaşım Siteleri	49
g.	Sosyal Ağ Siteleri.....	50
h.	Sanal Dünyalar, Sanal Gerçeklik ve Arttırılmış Gerçeklik	51
5.	Sosyal Medyanın Yönetimi	52
6.	Sosyal Medyanın Hukuki Düzenlemesi.....	52
7.	Sosyal Medyanın Aktörleri	53
a.	Sosyal Medya Site Sahipliği/ Sosyal Ağ Sağlayıcılığı	54
b.	Sosyal Medya Kullanıcıları/ İçerik Sağlayıcılar	56
c.	Toplu Kullanım Sağlayıcılar	56

İKİNCİ BÖLÜM KİŞİLİK HAKKI

A.	Tanım	59
B.	Özellikler	62
C.	Kişilik Hakkının Konusu Olan Değerler	63
1.	Genel Olarak	63
2.	Maddi Değerler	63
3.	Manevi Değerler	64
a.	Özgürlükler.....	64

b.	Şeref ve Haysiyet.....	65
c.	İsim.....	66
d.	Resim ve Ses.....	67
e.	Hayat Alanı	67
aa.	Kamuya Açık Alan	68
bb.	Özel Alan.....	68
cc.	Gizli Alan.....	68
f.	Kişinin Mesleki ve Ekonomik Hakları	70
aa.	Kişinin İktisadi Varlığı ve Özgürlüğü.....	70
bb.	Kişinin Mesleki Şeref ve Haysiyeti.....	71
cc.	Kişinin Mesleki ve Ticari Sır Alanı.....	71
D.	İnternet Ortamı ve Kişilik Hakkı İhlalleri.....	72
1.	Genel Olarak	72
2.	Alan Adlarına İlişkin Kişilik Hakkı İhlalleri.....	73
3.	E-posta (E-mail).....	75
4.	Spam.....	75
5.	Web Sitelerindeki Yayınlar İle Kişilik Hakkının İhlali.....	76
6.	Hacking ve Cracking	78
7.	Virüs Yüklenmesi	79
8.	Cookies.....	80
9.	Phising Saldırıları.....	80
10.	Sosyal Medyaya Özgü Bir Hak İhlali: Stalking.....	81
E.	Kişilik Hakkı İhlallerinde Hukuki Koruma Yolları.....	82
1.	Genel Olarak	82
2.	Saldırının Önlenmesi Davası (Kaçınma Davası)	83
3.	Saldırıya Son Verilmesi Davası (Durdurma Davası)	84
4.	Tespit Davası	86
5.	Kararın Yayınlanmasını veya Üçüncü Kişilere Bildirilmesini Talep Hakkı.....	87
6.	Düzeltilme ve Cevap Hakkı.....	87
7.	Vekaletsiz İş Görmeden Kaynaklanan Dava	88
8.	Sebepsiz Zenginleşme Davası.....	89
9.	Maddi Tazminat Davası.....	90
10.	Manevi Tazminat Davası.....	92
11.	İnternet Bağlamında Hukuki Koruma Yöntemlerinin Değerlendirilmesi	93
a.	Fiilin Durumu	93

b. Davacının Tespiti	93
c. Davalının Tespiti	94

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

KİŞİLİK HAKKI İHLALLERİNE UYGULANACAK HUKUK

A. Giriş.....	97
B. Yabancılık Unsuru	99
1. Genel Olarak	99
2. Sosyal Medya Bağlamında Yabancılık Unsuru.....	99
C. Vasıflandırma	100
1. Giriş	100
2. Kişilik Hakkı İhlallerinin Vasıflandırılması.....	102
a. Haksız Fiil Statüsü	103
b. Kişisel Değer Statüsü	103
3. Türk Hukukunda Kişilik Hakkının Vasıflandırılması	103
D. Uygulanacak Hukuk	104
1. Bağımsız Kuralların Düzenlenmesi Gerektiğini Savunan Görüş.....	105
2. Mevcut Kuralların Uygulanmasını Savunan Görüş.....	107
E. Bağlama Noktaları	108
1. Genel Olarak	108
2. İka Yeri Hukuku	109
a. Haksız Fiilin Gerçekleştiği Yer ile Zararın Meydana Geldiği Yerin Farklı Yerler Olması Durumunda İka Yeri	112
aa. İka Yeri Olarak Fiil Yerinin Kabulü	113
bb. İnternette Fiil Yeri.....	114
i. Tasarlama Yeri	115
ii. Yükleme (Upload) Yeri	115
iii. Erişim Yeri.....	115
cc. İka Yeri Olarak Zarar Yerinin Kabulü.....	116
dd. İnternette Zarar Yeri.....	118
ee. Alternatif Sistem	119
b. Birden Fazla Haksız Fiilin Gerçekleştiği Yer veya Zararın Meydana Geldiği Yer Olması Durumunda İka Yeri	120
aa. İnternet Ortamı Açısından Konunun Değerlendirilmesi.....	121
bb. Tekli Yayın-Çoklu Yayın Kuralı	123
cc. Mozaik Prensibi.....	126
dd. Hedefleme Testi	130

ee. Öngörülebilirlik.....	132
i. Davacı Tarafından Öngörülme.....	132
ii. Davalı Tarafından Öngörülme.....	133
3. Lex Fori.....	136
4. Müşterek Mutad Mesken Hukuku	138
5. Müşterek Milli Hukuk.....	139
6. En Sıkı İlişkili Hukuk/ Uyuşmazlığın Ağırlık Merkezi.....	139
7. Hukuk Seçimi	141
8. Çifte Dava Edilebilirlik Kuralı.....	143
9. Mağdurun Mutad Mesken Hukuku	143
F. Yabancı Hukukun Uygulanmasını Engelleyen Haller	144
1. Kamu Düzeni	144
2. Doğrudan Uygulanan Kurallar	147
G. Türk Hukuku ve MÖHUK	149
1. Madde İncelemesi	149
2. Değerlendirme	152
SONUÇ.....	155
KAYNAKÇA.....	159

KISALTMALAR LİSTESİ

AB	: Avrupa Birliđi
ABAD	: Avrupa Birliđi Adalet Divanı
ABD	: Amerika Birleşik Devletleri
AR	: Augmented Reality
Age	: Adı Geçen Eser
AY	: Anayasa
AYM	: Anayasa Mahkemesi
B	: Baskı
Bkz	: Bakınız
BTK	: Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurulu
C	: Cilt
DNS	: Domain Name System
E	: Esas
Ed	: Editör
E-posta	: Elektronik Posta
HD	: Hukuk Dairesi
HGK	: Hukuk Genel Kurulu
Htpp	: Hyper Text Transfer Protocol
İSS	: İnternet Servis Sağlayıcı
İBGK	: İctihadı Birleştirme Genel Kurulu
IANA	: Assigned Numbers Authority
ICAN	: Assigned Names and Numbers
K	: Karar
M	: Madde
MHB	: Milletlerarası Hukuk ve Milletlerarası Özel Hukuk Bülteni

MÖHUK	: Milletlerarası Özel Hukuk ve Usul Hukuku Hakkında Kanun
P	: Paragraf
RG	: Resmî Gazete
S	: Sayfa
SMKK	: Sosyal Medya Kullanım Kılavuzu
SPAM	: Sending Personally Annoying Mail
T	: Tarih
TBK	: Türk Borçlar Kanunu
TMK	: Türk Medeni Kanunu
TCP/IP	: Transmission Control Protocol/ Internet Protocol
TV	: Televizyon
URL	: Uniform Resource Locator
V	: Volume
VD	: Ve devamı
VR	: Virtual Reality
Y	: Yıl

GİRİŞ

Sosyal medya günümüzde en yaygın kullanılan iletişim alanlarından biridir. Veri teknolojilerindeki gelişmeler ile internetin yaygınlaşması sosyal medyanın kullanımını oldukça arttırmıştır ve arttırmaya devam etmektedir. İnsanların büyük bir kısmının kullandığı bir mecra olan sosyal medya, aynı zamanda sayısız suçun ve kişilik hakkı ihlalinin işlendiği bir ortamdır.

Milletlerarası özel hukuk alanında gerek internet gerek sosyal medya ve bu mecralardan doğan uyuşmazlıklarda yargılamaya hangi ülke hukukunun uygulanacağı meselesi sıklıkla tartışma ve araştırma konusu olmaktadır. Bu alandaki tartışmalar yapısı itibariyle girift olup tartışmaların bir ayağını vasıflandırma ihtilafı gibi milletlerarası özel hukukun temel problemleri oluştururken, diğer bir ayağını internetin her yerdelik, her yerden erişim gibi kendine özgü özelliklerinden kaynaklanan problemler oluşturmaktadır. Sosyal medya ortamında meydana gelen kişilik hakkı ihlalleri, içinde yabancılik unsuru bulunduğu takdirde milletlerarası özel hukukun inceleme konusuna girmektedir. Bu noktada yargılamanın nerede yapılacağı ve uyuşmazlığa hangi devletin hukukunun uygulanacağı sorusu yanıtlanmayı bekleyen öncelikli konulardan biridir. Bu bağlamda klasik bağlama kuralları ile bu uyuşmazlıkların çözümlenip çözümlenemeyeceği sorusu temel araştırma konumuzu oluşturmaktadır.

